

Briuselis, 2019 m. gegužės 13 d.
(OR. fr)

9103/19

COAFR 92
CFSP/PESC 356
CSDP/PSDC 230
DEVGEN 98
COHOM 56
COHAFA 42

POSĖDŽIO REZULTATAI

---

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 9102/19

Dalykas: Sahelis
– Tarybos išvados (2019 m. gegužės 13 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl Sahelio, priimtos 2019 m. gegužės 13 d. įvykusiame Tarybos 3688–ame posėdyje.

Tarybos išvados dėl Sahelio

1. Europos Sąjunga (ES) remia Sahelio valdžios institucijas ir gyventojus, kurie vis dar susiduria su įvairaus pobūdžio iššūkiais: i) politiniais iššūkiais, visų pirma atsižvelgiant į dideles spragas valdymo, teisinės valstybės ir žmogaus teisių apsaugos srityse; ii) iššūkiais saugumo srityje, atsižvelgiant į didėjančią terorizmo grėsmę ir smurtinio ekstremizmo bei organizuoto nusikalstamumo, įskaitant prekybą žmonėmis, plitimą, klimato kaitai darant neigiamą poveikį gamtos ištekliams ir taip kurstant vietinius konfliktus; iii) iššūkiais vystymosi srityje, atsižvelgiant į endeminį skurdą, didelę demografinę dinamiką ir silpną socialinę bei ekonominę sanglaudą; iv) dėl šių veiksnių aštrėja aprūpinimo maistu problema, didėja migracijos spaudimas ir blogėja humanitarinė padėtis. Būtent šiame kontekste per kelis mėnesius daugelyje regiono šalių vėl smarkiai įsiplieskė bendruomenių tarpusavio konfliktai. Už šių iššūkių įveikimą ir šių spragų pašalinimą visų pirma atsakingos yra Sahelio valstybės. Tarptautinė bendruomenė remia jų pastangas.

2. Sahelis yra strateginis ES ir jos valstybių narių prioritetas. Tai liudija 2019 m. gegužės 14 d. Užsienio reikalų tarybos posėdžio metu surengtas dvidešimt aštuonių ES valstybių narių ir Sahelio penketuko šalių užsienio reikalų ir gynybos ministrų susitikimas. Vykstant nuolatiniam politiniam dialogui ir laikantis integruoto požiūrio, kuriuo daugiausia dėmesio skiriama vystymosi ir saugumo sąsajai, vadovaujantis ES strategija saugumo ir vystymosi Sahelio regione srityje ir jos regioniniu veiksmy planu, taip pat atsižvelgiant į 2015 m. Valetos aukščiausiojo lygio susitikime priimto veiksmy planu penkis ramsčius, buvo panaudotos visos Europos išorės veiksmy priemonės. Atitinkamai ES teikia paramą atskirai kiekvienai iš Sahelio penketuko šalių ir remia jų bendradarbiavimo pastangas. ES ir jos valstybės narės yra pagrindinės šio regiono partnerės, 2014–2020 m. laikotarpiui paramos vystymuisi kontekste sutelkusios daugiau kaip 8 mlrd. eurų nacionalinėms ir regioninėms programoms, visų pirma pasitelkus Skubiosios pagalbos patikos fondą. ES ir jos valstybės narės taip pat remia saugumą Sahelyje labai dideliais žmogiškaisiais ir materialiniais ištekliais, visų pirma įgyvendindamos pagal bendrą saugumo ir gynybos politiką (BSGP) vykdomas misijas – EUTM Mali, EUCAP Sahel Mali ir EUCAP Sahel Niger, dalyvaudamos Jungtinių Tautų misijoje MINUSMA, Prancūzijai vykdant operaciją „Barkhane“, kurią remia ir kitos valstybės narės, ir dvišaliais veiksmais, kurių vykdoma nemažai.
3. ES dar kartą patvirtina pagal Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją 2391 priimtą įsipareigojimą Sahelio penketuko atžvilgiu ir primena didelę paramą, kurią ji teikia jo valdymo struktūrų įsteigimui, Sahelio penketuko jungtinių pajėgų veikimo užtikrinimui ir Sahelio penketuko prioritetinių investicijų programos ir jos Ekstremaliųjų situacijų programos įgyvendinimui, remiant Sahelio aljansui ir kitiems paramos teikėjams. Ji palankiai vertina Sahelio penketuko jungtinių pajėgų operacijų atnaujinimą ir ragina suintensyvinti šių pajėgų pastangas. Praėjus vieniems metams po 2018 m. vasario 23 d. Briuselyje įvykusios aukšto lygio konferencijos Sahelio klausimais, ES ir jos valstybės narės įsipareigoja tęsti jungtinėms pajėgoms jau skirtą 147 mln. eurų panaudojimą.

4. Vis dėlto ES tebėra labai susirūpinusi dėl to, kad didėja teroristų keliamo, o taip ir bendruomeninio smurto mastas Malyje ir Burkina Faso. Ji ragina institucijas pradėti ar paspartinti atitinkamus tyrimus, įskaitant seksualinio smurto ir smurto dėl lyties atvejų tyrimus, siekiant nustatyti tiesioginę ar netiesioginę visų susijusių asmenų atsakomybę, nepaliekant jokios galimybės nebaudžiamumui, ir informuoti piliečius apie šiuo klausimu padarytą pažangą. Ji taip pat ragina vyriausybes išformuoti ir nuginkluoti visas jų teritorijoje veikiančias nereguliuojamas karines pajėgas ir atitinkamų regionų atžvilgiu pradėti plataus užmojo ir įtraukų politinį dialogą ir susitaikymo procesą siekiant išspręsti socialinės sanglaudos ir pasitikėjimo problemas, visų pirma kylančias tarp gyventojų ir ginkluotųjų pajėgų. Atitinkamai ji ragina užtikrinti nepriekaištingą saugumo ir gynybos pajėgų elgesį užtikrinant pagarbą žmogaus teisėms ir laikantis tarptautinės humanitarinės teisės, taip pat užtikrinti tolesnius teisminių institucijų veiksmus tiriant incidentus, kurie gali būti laikomi tų teisių pažeidimais. Turi būti užtikrinta, kad būtų užkirstas kelias vaikų kareivių verbavimui ir jų naudojimui, kovojama su šiuo reiškiniu ir užtikrinama tokių vaikų reintegracija į visuomenę. ES ragina Sahelio penketuką ir kiekvieną iš jo šalių teikti pirmenybę labiausiai nestabilioms teritorijoms, neapleidžiant ir stabilų teritorijų, ir integruotai šalinti pagrindines nesaugumo priežastis siekiant užkirsti kelią smurtui ir patenkinti gyventojų, įskaitant moteris ir jaunimą, poreikius ir atsižvelgti į jų siekius.

5. ES pabrėžia esminių reformų, kurių turi imtis Sahelio penketuko vyriausybės, svarbą siekiant užtikrinti tvarią taiką ir ilgalaikį saugumą ir klestėjimą. Viena vertus, įtraukus teritorijų valdymas nacionaliniu ir vietos lygmenimis, tikras decentralizavimas, ypač viešųjų paslaugų atkūrimas, įskaitant galimybės gauti išsilavinimą, visų pirma mergaičių ir moterų atveju, užtikrinimą, mokyklų darbo atnaujinimas, sąlygų visiems naudotis teise kreiptis į teismą sudarymas, kova su korupcija ir geras valdymas yra labai svarbūs veiksniai. Kita vertus, reikia vykdyti ir saugumo sektoriaus reformą, kad būtų veiksmingiau kovojama su nesaugumu ir būtų panaikinta civilių gyventojų atžvilgiu naudojama prievarta. Turi būti užtikrintos vienos ekonominės perspektyvos, pagarba moterų ir mergaičių teisėms ir moterų ir mergaičių įgalėjimas, asmenų, kurie dėl savo padėties yra pažeidžiami, apsauga ir integracija, taip pat vienodos galimybės naudotis viešosiomis paslaugomis, įskaitant lytinės ir reprodukcinės sveikatos priežiūros paslaugas. Galiausiai, siekiant įtraukios ir tvarios ekonominės plėtros, būtina užtikrinti ir vienodas galimybes naudotis gamtos ištekliais, tinkamą atsaką į klimato kaitą bei ekologinius pokyčius, taip pat palankesnę aplinką verslumui ir investicijoms. ES taip pat pabrėžia jaunimo, moterų ir pilietinės visuomenės visapusiško dalyvavimo taikos procesuose, įskaitant konfliktų prevenciją, svarbą apskritai ir vietos lygmeniu. Tai būtina siekiant užtikrinti taiką ir darną vystymąsi Sahelio regione. ES ragina Sahelio penketuką į visus savo veiksmus įtraukti lyčių aspektą.

6. ES prašo Sahelio penketuko šalių padidinti, paspartinti ir suintensyvinti pastangas regioninio bendradarbiavimo srityje, visų pirma suteikiant nuolatiniam sekretoriatui priemonių jo užduočiai įvykdyti, ir labiau susitelkti siekiant užtikrinti visapusišką bendrų pajėgų veikimą ir neatidėliotiną prioritetinių investicijų programos pažeidžiamiausiose teritorijose įgyvendinimą. Ji dar kartą pabrėžia, kad svarbu Sahelio penketuko jungtinėms pajėgoms ir jo šalims veiksmingai įgyvendinti žmogaus teisių ir tarptautinės humanitarinės teisės laikymosi sistemą, ir būtinybę nustatyti tikrą paramos jungtinėms pajėgoms „policijos“ elementą, siekiant užtikrinti veiksmingą sąsają tarp jungtinių pajėgų ir nacionalinių baudžiamosios justicijos sistemų. Šiuo atžvilgiu ES palankiai vertina šių metų sausio 21 d. Niamejuje surengtą antrąją konferenciją dėl saugumo, teisingumo ir vystymosi sąsajų Sahelio penketuko erdvėje stiprinimo.
7. Atsižvelgdama į blogėjančią saugumo padėtį regione, kurią dar labiau užaštrina nestabilumas gretimose šalyse, ES primena, kad visiems subjektams – Sahelio penketuko šalių nacionalinėms vyriausybėms, Sahelio penketukui, Vakarų Afrikos valstybių ekonominei bendrijai ir kaimyninėms šalims, Afrikos Sąjungai ir Jungtinėms Tautoms – tenka atsakomybė sutelkti savo priemones vadovaujantis nuosekliu visuotiniu požiūriu į padėties stabilizavimą, kad būtų galima atkurti saugumą ir vystymąsi. Šiame kontekste ES palankiai vertina Sahelio šalių vyriausybių ir nacionalinių bei tarptautinių subjektų darbą ir koordinuojamąjį Jungtinių Tautų vaidmenį. Ji pabrėžia itin svarbų MINUSMA vaidmenį užtikrinant stabilumą, taiką ir susitaikymą Malyje, įskaitant šios misijos vaidmenį šalies šiaurėje ir vidurinėje dalyje, visų pirma jos užduotis remti valstybės restruktūrizavimą, apsaugoti visus civilius gyventojus jų nediskriminuojant, remti pagrindinių paslaugų atkūrimą ir teikti paramą Malio politiniam procesui, kuris būtinai turi būti užbaigtas, taip pat akcentuoja jos gebėjimus bendradarbiauti su kitomis saugumo pajėgomis, be kita ko, teikiant paramą Sahelio penketuko jungtinėms pajėgoms. Todėl ES palankiai įvertintų tai, jei Jungtinių Tautų Saugumo Taryba šių metų birželio mėn. priimtų MINUSMA įgaliojimus, kurie atitiktų šiuos iššūkius.

8. ES palankiai vertina Malyje padarytą pažangą įgyvendinant 2015 m. birželio mėn. pasirašytą Taikos ir susitaikymo susitarimą, be kita ko, pasitelkiant Tęstinio darbo komitetą, tačiau ragina susitarimo šalis, visų pirma naująją Malio vyriausybę, tęsti pastangas ir sparčiai užbaigti jomis siekiamą darbą, visų pirma kiek tai susiję su veiksminga kovotojų reintegracija įgyvendinant nusiginklavimo, demobilizacijos ir reintegracijos procesą, taip pat su saugumo sektoriaus reforma, pažanga decentralizacijos procese ir šiauriniams regionams skirtos vystymosi zonos sukūrimu. Ji ragina Malio aukščiausios valdžios institucijas atlikti konstitucijos peržiūros procesą vadovaujantis įtraukimo principu, kad konstitucija būtų priimtina visai Malio visuomenei ir kad ji prisidėtų prie taikos atstatytame Malyje atkūrimo. ES pabrėžia visapusiško moterų, jaunimo ir pilietinės visuomenės įtraukimo į susitarimo įgyvendinimą svarbą.
9. Dėl didėjančio nesaugumo blogėja humanitarinė padėtis. Smurto sukeltas gyventojų perkėlimas tik užaštrina sunkumus, susijusius su pasikartojančiomis maisto ir mitybos krizėmis, ir sustiprina būtinybę apsaugoti gyventojus, kurių padėtis yra pažeidžiama, visų pirma vaikus, moteris ir neįgaliuosius. Kaip didžiausia humanitarinės pagalbos teikėja, per pastaruosius dvejus metus Sahelio penketuko šalių gyventojams skyrusi daugiau kaip 250 mln. eurų, ir atsižvelgdama į tai, kad reagavimo į nelaimės pajėgumai vis dar nepakankamai finansuojami, ES ragina Sahelio penketuko šalis suintensyvinti pastangas, kad būtų išvengta naujų perkėlimų ir kad nuo konfliktų ir smurto nukentėjusiems gyventojams būtų užtikrintos pagrindinės paslaugos. ES toliau remis Sahelio gyventojus.

10. ES toliau pirmenybę teiks Sahelio regionui ir imsis atitinkamų iniciatyvų, kartu labai įdėmiai stebės savo partnerių dalyvavimą ir vykdomų veiksmų efektyvumą. ES primena savo įsipareigojimą remti valstybės ir pagrindinių paslaugų atkūrimą, periferinių vietovių stabilizavimą, kovą su neteisėta prekyba, pvz., įgyvendinant projektą „GAR-SI Sahel“, ir visas dialogo ir susitaikymo iniciatyvas. Ji taip pat yra pasirengusi toliau remti būtiną saugumo ir gynybos pajėgų reformą Sahelio penketuko šalyse, pastangas plėtoti jų pajėgumus remiantis vietos strategijomis ir jų perdislokavimą, visų pirma pasikliaudama vykdomomis BSGP misijomis Malyje ir Nigeryje, atsižvelgiant į jų įgaliojimus. Be to, ji pabrėžia, kad ES parama gali būti veiksminga tik tuo atveju, jei Sahelio penketuko šalys dės dideles pastangas siekdamos pagerinti valdymą, vystymąsi ir padidinti saugumą visame regione. ES toliau atidžiai stebės padėtį ir prireikus nustatys būtinus patikslinimus vykdomų veiksmų įgyvendinimo procese, remdamasi padaryta konkrečia pažanga, visų pirma rengiantis 2019 m. liepos mėn. Uagadugu įvyksiančiam metiniam ministrų susitikimui tarp Sahelio penketuko ir vyriausiosios įgaliotinės.
